

Feelia Oy, eläinperäisiä ja kasvipäisiä raaka-aineita käyttävän ja niistä ruokaineiksi ja valmisruokaa valmistavan tuotantolaitoksen ympäristölupa ja toiminnanaloittamislupa, Pyhäntä

1/11.01.00/2021

Ympäristö 29.04.2021 § 10

Valmistelu, ympäristötarkastaja, puh. 0447591154

Feelia Oy hakee ympäristölupaa eläinperäisiä ja kasvipäisiä raaka-aineita käyttävälle ja niistä ruokaineiksi ja valmisruokaa valmistavalle ja laajennettavalle tuotantolaitokselle Pyhäntällä. Lupaa haetaan myös toiminnan aloittamiseksi 10 000 euron vakuutta vastaan ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Toiminta sijaitsee Pyhäntän keskustajamasta noin 3 km pohjois-luoteeseen Ouluntien nro 88 länsipuolella Leiviskänkankaan teollisuusalueella korttelissa 214 osoitteessa Pölkkytie 2, 92930 Pyhäntä. Laitos on luvanhakijan omistamalla Kasvunpaikka-kiinteistöllä (kiint.tunnus 630-402-34-12). Alueella on kaavamerkintä TY ”*Teollisuus-rakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.*” Lähimmät teollisuuskiinteistöt sijaitsevat samalla kiinteistöllä olevan Latvaenergia Oy:n ohella noin 400 metrin päässä kohteesta itään päin ja lähimmät asutut kiinteistöt noin yhden kilometrin päässä kohteesta itä-kaakkoon. Latvaenergia Oy tuottaa luvanhakijalle teollisuushöyryn lämpölaitoksellaan.

Kiinteistöllä on olemassa keväällä 2018 valmistunut valmisruokaa valmistava Feelia Oy:n tuotantolaitos (noin 2 700 m²) ja laitokseen on tekeillä vuonna 2021 valmistuva laajennus (5 100 m²). Laitoksella ei ole aiempaa ympäristölupaa. Koko Leiviskänkankaan alue on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi 1-luokan pohjavesialueeksi. Alueella on voimassa Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus (hyv. kvalt. 30.9.2013 § 61), jossa on annettu korttelia 214 koskevat asemakaavamääräykset mm. jätevesien, hulevesien ja lauhdevesien johtamisesta.

Tuotteet ovat pääasiassa kotimaisista raaka-aineista tehtyä ruokaa kouluihin, päiväkoteihin, hoivaan, liikenneasemille, lounasravintoloille ja koteihin. Suurimmat tuoteryhmät ovat keitot, perunasose ja sen johdannaiset, kiusaukset, pastat, kastikkeet ja puurot. Laitoksella valmistetaan yhteensä yli 200 erilaista tuotetta. Valmistusmäärä oli vuonna 2020 arviolta 4 300 tn. Vuoden 2021 valmistusmääräarvio on 5 450 tn ja vuoden 2022 arvio 6 350 tn. Meneillään olevan laajennuksen jälkeen maksimituotantomäärä on mahdollista nostaa yli 7 000 tonniin/vuosi.

Raaka-aineena laitoksella käytetään suurimpina määrinä perunaa, juureksia, lihaa ja lihajalosteita, maitopohjaisia ja kasvispohjaisia rasvoja, mausteita, suolaa, riisiä, jauhoja, suurimoita ja pastaa, tomaattimurskaa- ja pyrettä sekä sokerituotteita ja kasvisproteiineja. Tuotteet kypsytetään autoklaaveissa lopullisissa pakkauksissaan ja kypsytyksen jälkeen tuotteet jäähdytetään ensin vedellä ja lopuksi kylmällä ilmalla erillisessä jäähdyttämössä. Toimintaa on arkipäivisin kahdessa vuorossa.

Laitoksen jätevedet johdetaan Pyhännän kunnan jätevesiviemäriin ja siitä edelleen selkeytysaltaan kautta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n omistamaa siirtoviemäriä pitkin Rantsilassa olevalle Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle. Luvanhakijalla ei ole teollisuusjätevesisopimusta jäteveden vastaanottavan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa, mutta huhtikuussa 2021 on aloitettu neuvottelut teollisuusjätevesisopimuksen laatimiseksi. Jätevesiverkostoon johdettavan jäteveden määrä on ollut 7 100 m³ vuonna 2019, 7 800 m³ (arvio) vuonna 2020, 8 600 m³ (arvio) vuonna 2021 ja 9 500 m³ (arvio) vuonna 2022. Pyhännän kunnalla on jäteveden johtamissopimus keskuspuhdistamon kanssa, mutta sopimuksessa ei ole laadun eikä määrän raja-arvoja puhdistamolle johdettavalle jätevedelle.

Tuotannon jätevesi johdetaan kiintoaineen- ja rasvanerotuskaivojen kautta jätevesiviemäriin ja muita esikäsittelyjä ei toistaiseksi ole. Rasvan ja sakanerotuskaivojen toiminnassa on nykyisin ongelmaa, koska kiintoaine ei erotu sakanerotuksessa normaaliin tapaan. Ongelma johtuu jätevedeen liuenneesta tärkkelyksestä, joka pääosin on peräisin perunan keitinvedestä. Tärkkelys nostaa orgaanisen aineen (BOD₇) ja kiintoaineen määriä viemäriin johdettavassa jätevedessä. Viemäriin johdettavan jäteveden laatua ei ole selvitetty eikä tutkittu aiemmin ja sitä on tutkittu vasta vuoden 2020 loppupuolelta lähtien satunnaisesti mitaten pääasiassa biologista hapenkulutusta (BOD₇ATU), rasvapitoisuutta, pH-lukua ja kiintoainetta. Mittauksissa BOD₇-pitoisuus on ollut enimmillään yli 4 000 mg/l ja kiintoainetta enimmillään lähes 800 mg/l. Jäteveden pH on ollut alle 5 eli selkeästi hapan. Tilanteen korjaamiseksi kiintoaineen- ja rasvanerotuskaivojen tyhjennysväli on tammikuussa 2021 tihennetty tapahtumaan kerran viikossa aiemman 1 krt/kk sijaan ja 10.3.2021 lähtien perunan keitinvesi on toimitettu lisälmen Vesilaitoksen Vuohiniemen jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi viikoittain ja määrä on ollut 4,5-7,5 m³/viikko. Perunan keitinvedessä olevan runsaan tärkkelysmäärän poistamiseen luvanhakijalla ei ole vielä esikäsittelyratkaisua eikä sitä sen vuoksi johdeta jätevesiviemäriin. Laitos on aloittanut jäteveden esikäsittelyselvitykset asiantuntijoiden kanssa maaliskuussa 2021.

Autoklaavikypsytyksen jälkeen tuotteet jäähdytetään Pyhännän Vesi

Oy:n verkostovedellä, joka johdetaan jäähdytyksen jälkeen hulevesiverkostoon ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle hiekan- ja öljynerottimen kautta. Hulevesiverkostoon johdetun jäähdytysveden määrä on ollut 70 000 m³ vuonna 2019, 72 000 m³ (arvio) vuonna 2020. Jäähdytysvedelle on suunniteltu uutta talteenotto- ja kierrätysjärjestelmää, missä noin 80 % voitaisiin kierrättää uudelleen käytettäväksi lämmönvaihtimella tapahtuvan jäähdytyksen jälkeen. Jäähdytysveden kierrätysjärjestelmän käyttöönoton takarajaksi on ilmoitettu 15.7.2021. Tämän myötä hulevesiverkostoon johdettavan jäähdytysveden määrä pienenesi jo vuonna 2021 arviolta 50 000 m³:iin ja vuonna 2022 arviolta 17 000 m³:iin.

Ympäristöpalvelupäällikön ehdotus:

Ympäristöterveyslautakunta päättää myöntää Feelia Oy:lle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan sekä toiminnan aloittamisluvan muutoksenhausta huolimatta 25 000 euron vakuutta vastaan hakemuksen mukaiseen ja laajuiseen toimintaan koskien eläinperäisiä ja kasviperäisiä raaka-aineita käyttävää ja niistä ruokaeineksiä ja valmisruokaa valmistavaa tuotantolaitosta omistamallaan Kasvunpaikka-tilalla (630-402-34-12) Pyhännällä Liitteen 5. mukaisesti.

Päätös:

Ympäristöterveyslautakunta päätti myöntää Feelia Oy:lle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan sekä toiminnan aloittamisluvan muutoksenhausta huolimatta 25 000 euron vakuutta vastaan hakemuksen mukaiseen ja laajuiseen toimintaan koskien eläinperäisiä ja kasviperäisiä raaka-aineita käyttävää ja niistä ruokaeineksiä ja valmisruokaa valmistavaa tuotantolaitosta omistamallaan Kasvunpaikka-tilalla (630-402-34-12) Pyhännällä Liitteen 5. mukaisesti.
